

Міністерство освіти і науки України

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет іноземних мов

Кафедра германського, загального і порівняльного мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету іноземних мов
проф. Ірина ОСОВСЬКА

“31” серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Історія та теорія філологічних вчень

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Філологія

Спеціальність: 035 Філологія

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: третій (доктор філософії)

факультет іноземних мов

Мова навчання: українська

Чернівці

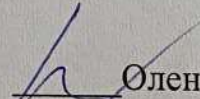
Робоча програма навчальної дисципліни «Історія та теорія філологічних вчень» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Філологія» за спеціальністю 035 Філологія, галузь знань 03 Гуманітарні науки, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 13 від «28» травня 2021 року).

Розробники:

Світлана КІЙКО, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства

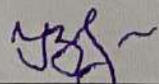
Затверджено на засіданні кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 року

В.о. завідувача кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства Олена КУДРЯВЦЕВА

Схвалено методичною радою факультету іноземних мов

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 року

Голова методичної ради факультету іноземних мов Ірина БЕЖЕНАР

1. Мета навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Історія та теорія філологічних вчень» покликана сформуванню в здобувача системні знання про головні школи, напрями, концепції та історичні віхи розвитку філології, розглянути ключові проблеми лінгвістики і літературознавства, підвищити рівень лінгвістичної підготовки та розвинути навички комплексного філологічного аналізу при виконанні кваліфікаційних робіт.

Мета полягає в поглибленні теоретичного і професійного рівня філолога, розширенні його загальнолінгвістичної і літературознавчої підготовки, ознайомленні з розвитком, основними школами, напрямками і течіями мовознавства і літературознавства, подальшому формуванні у філологів-фахівців навичок наукового мислення та вміння аналізу емпіричного матеріалу. Засвоєння знань в галузі філології передбачає оволодіння її термінологією, точним визначенням наукових понять, обґрунтування різних підходів і концепцій та уміння використовувати адекватні методи дослідження мовних і літературних явищ.

Компетенції, якими має оволодіти здобувач у процесі вивчення навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології в межах професійної, наукової та дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення на міжнародному та національному рівні.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу філологічних знань.

ЗК 3. Здатність до проведення самостійних досліджень на високому рівні з опертям на найновіші світові здобутки в галузі філології.

ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел: фахової літератури, електронних баз.

ЗК 6. Здатність критично оцінювати наукові здобутки інших дослідників та свої власні.

ЗК 7. Здатність ефективно вести наукову діяльність в національному та міжнародному науковому просторі.

ЗК 9. Здатність до міжособистісного спілкування, дотримання вимог професійної етики, уміння взаємодіяти та комунікувати з іншими фахівцями в галузі філології.

ЗК 10. Здатність працювати в команді, обмінюватися досвідом задля досягнення результату.

ЗК 18. Здатність до планування часу, самоорганізації та самоконтролю.

ЗК 20. Здатність до усвідомлення норм наукової етики та дотримання правил академічної доброчесності.

ЗК 21. Здатність у процесі наукових досліджень виявляти повагу до людської гідності (відмова від домінування, заподіяння шкоди й насильства) незалежно від статевої та гендерної самоідентифікації; здатність усвідомлено визнавати різноманіття підходів до права бути іншим.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність використовувати знання з філології для доповнення наявних системних світоглядних знань, концепцій на основі вивчення нових фактів і явищ.

ФК 3. Здатність виокремлювати з накопичених спостережень ті, які можна безпосередньо застосовувати у власній науковій діяльності.

ФК 4. Здатність запам'ятовувати та відтворювати факти, терміни, основні поняття, правила і теорії.

ФК 5. Здатність на високому рівні застосовувати методи наукового аналізу, структурувати мовний та літературний матеріал з урахуванням традиційних і новітніх методологічних принципів і засад.

ФК 7. Здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, професійно застосовувати знання з обраної філологічної галузі – мовознавства, літературознавства, літературної критики, перекладознавства, компаративістики тощо.

ФК 8. Здатність вільно й критично послуговуватися спеціальною науковою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень; обґрунтовувати оптимальний вибір термінів (при наявності синонімічних); за необхідності пропонувати нові спеціалізовані терміни та поняття.

ФК 11. Здатність знаходити, відбирати й інтерпретувати наукові матеріали в першоджерелах і фаховій літературі.

ФК 12. Здатність методично грамотно працювати з текстами наукових джерел; екстраполювати засвоєні знання, уміння, навички з філологічних дисциплін у методологію власних дослідницьких проєктів.

ФК 14. Здатність опановувати методологічні та методичні аспекти сучасної наукової термінології та технології термінотворення.

ФК 15. Здатність використовувати теоретичні знання про основні напрями досліджень у площині сучасного українського та зарубіжного мовознавства, зокрема у галузях комунікативної, когнітивної та зіставної лінгвістики, у сфері дискурсології, лексикології, концептології, ономастики, соціолінгвістики, а також у межах гендерного та лінгвокультурологічного підходів до мови.

ФК 18. Здатність розуміти специфіку та тенденції розвитку світового та українського літературного процесу, зміст методів, напрямів, стилів і жанрів.

2. Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

- об'єкт, предмет, структуру і основні методи філологічних вчень;
- мету та завдання окремих галузей філології відповідно до напрямів наукової думки;
- місце мовознавства і літературознавства серед інших лінгвістичних дисциплін;
- історичні етапи становлення філології й актуальні напрями її розвитку.

вміти:

- лінгвістично коректно мислити, узагальнювати інформацію з різних наукових джерел;
- аналізувати теоретичний та історичний мовознавчий і літературознавчий матеріал, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці та літературознавстві;
- характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації;
- здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Аналізувати сучасні новітні концептуальні та методологічні знання з філології та суміжних галузей знань.

ПРН 2. Застосовувати та аналізувати праці провідних українських та зарубіжних учених, наукових шкіл та фундаментальних праць у власній сфері дослідження.

ПРН 7. Формулювати наукову проблему з урахуванням сучасних наукових тенденцій.

ПРН 8. Аналізувати наукові праці з філології, виявляти дискусійні та малодосліджені питання.

ПРН 9. Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації щодо досліджуваної проблеми.

ПРН 11. Визначати найефективніші методи дослідження в галузі філології, використовуючи міждисциплінарні підходи та зв'язки.

ПРН 12. Вести спілкування в галузі філології з науковою спільнотою та громадськістю в діалоговому режимі.

ПРН 16. Застосовувати професійні знання в приватній, суспільній, професійній та освітніх сферах спілкування в багатонаціональному середовищі та з представниками інших культур.

ПРН 19. Демонструвати філологічну освіченість, знання теорії, історії, етапів формування і розвитку мовознавчої та літературознавчої науки, персоналій; обізнаність із надбаннями світової літератури, перекладними текстами; користуватися словниками та тезаурусами різних типів, довідниками, інтернет-ресурсами та електронними посібниками.

ПРН 23. Уміти конструктивно діяти, дотримуючись принципів соціальної відповідальності на основі етичних норм.

ПРН 26. Уміти фахово використовувати наукову термінологію згідно з усталеними дефініціями в спеціалізованих словниках.

ПРН 27. Аналізувати мовні явища в різних аспектах: історичному, семантичному, стилістичному, функціональному, етимологічному, соціолінгвістичному, соціокультурному та ін.

ПРН 28. Визначати основні орієнтири дослідження мовних та мовленнєвих явищ на сучасному етапі розвитку лінгвістики.

ПРН 29. Характеризувати основні тенденції літературного розвитку в культурному контексті та аспекті історико-суспільних явищ, визначати роль і місце окремого автора в літературному процесі, його приналежність до стильової епохи чи певного художнього напрямку.

ПРН 30. Використовувати різні підходи (історико-типологічний, рецептивно-естетичний, психологічний, культурологічний, гендерний, постколоніальний, герменевтичний) при характеристиці літературних явищ з урахуванням також і практики компаративних літературознавчих студій тощо.

ПРН 32. Уміти практично застосовувати набуті теоретичні знання з теорії художнього перекладу; аналізувати оригінальні твори та їхні переклади.

ПРН 31. Застосовувати теоретичну спадщину світової літературознавчої думки та літературної критики; виявляти й розкривати інтертекстуальні паралелі.

ПРН 34. Уміти практично застосовувати навички гендерної культури, виходячи із засад та принципів гендерної рівності та принципів гендерної демократії.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №10 від 29.10.2020), під час проходження цього курсу визнаються результати навчання здобувачів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням:

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;

- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;

- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;

- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті: тренінги, освітні й практичні курси, семінари й вебінари, літні / зимові школи тощо.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	нормативна	
	Спеціальність 035 Філологія		
Модулів 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: третій (доктор філософії)	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		1-й	1
Загальна кількість годин – 90 кредитів – 3		Семестр	
		1-й	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4		Лекції	
		15 год.	4
		Практичні, семінарські	
		15 год.	4
	Лабораторні		
	-	-	
	Самостійна робота		
	60 год.	82	
Індивідуальні завдання:			
-	-		
Вид контролю: іспит			

3.1. Загальна інформація

Історія та теорія філологічних вчень												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	Практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	3	90	2	15	15		–	60	–	іспит
Заочна	1	1	3	90	2	4	4			82		іспит

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля № 1 «Історія та теорія мовознавства»
- навчального модуля № 2 «Історія та теорія літератури», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	у тому числі					
	разом	л	пр.	лаб.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Історія та теорія мовознавства						
Тема 1. Місце теорії мови в системі знань. Мова як наука. Мова та мовлення. Структура мови. Методи дослідження мови.	15	3	3			9
Тема 2. Історія лінгвістичних вчень. Генеративна лінгвістика. Функціональна лінгвістика. Лінгвістика тексту. Дискурсологія.	15	3	2			10
Тема 3. Сучасна лінгвістика. Комунікативна лінгвістика. Прагмалінгвістика. Когнітивна лінгвістика. Психолінгвістика та нейролінгвістика.	15	2	2			11
Разом за ЗМ 1	45	8	7			30
Змістовий модуль 2. Історія та теорія літератури						
Тема 1. Закономірності історичного розвитку художньої літератури. Історичне функціонування літератури. Роль літературної критики.	15	3	3			9
Тема 2. Літературні роди і жанри.	15	2	3			10
Тема 3. Літературний твір у тлумаченні формальної школи, англо-американської " нової критики", феноменологічної школи, структуралізму. Постструктуралістські підходи до літературного твору.	15	2	2			11
Разом за ЗМ 2	45	7	8			30
Разом годин	90	15	15			60

3.2.1. Теми практичних завдань

№	Назва теми	К-сть год.
1	Знакова природа мови. Мова і мислення. Фонологічна система мови. Лексико-семантична система мови. Граматична система мови.	2
2	Індійська, китайська та арабська лінгвістичні традиції. Лінгвістичні погляди в Давній Греції і Римі. Лінгвістична думка Середньовіччя.	2

3	Порівняльно-історичне мовознавство. Лінгвістичні погляди В. фон Гумбольдта. Неогумбольдтіанство. Натуралізм. Психологізм. Логіцизм. Молодограматизм. Школа «слів і речей». Естетичний ідеалізм. Неолінгвістика.	2
4	Лінгвістика початку ХХ століття: лінгвістичні школи в Європі, лінгвістична концепція Ф. де Соссюра. Структуралізм у Європі та США. Розвиток лінгвістичної думки за часів СРСР. Наукові течії та школи ХХІ ст.	2
5	Роль І. Тена та його праць „Критичні досліді”, „Філософія мистецтва”, „Історія англійської літератури” для становлення культурно-історичної школи. Розуміння художнього твору як фіксації “духу” народу в різні історичні моменти. Значення „раси” (вродженого національного темпераменту), „середовища” (природи, клімату, соціальних обставин), „моменту” (досягнутого рівня культури, традиції) для літературної творчості.	2
6	Співвідношення літературної класики, масової літератури та белетристики. Поняття про елітарну літературу, його трактування представниками „Молодої музи”, „Української хати”, „Розстріляного відродження”, “Празької школи”. Проблема читача, досягнення сучасної рецептивної естетики (Г.-Р.Яусс, В.Ізер). Інтерпретація художнього твору. Проблеми герменевтики. Літературна критика як важливий компонент функціонування літератури в її сучасності.	2
7	Поділ літератури на роди. Історія їх вивчення. Поняття про жанр. Епос: генезис, родові ознаки. Система жанрів (епопея, роман, повість, оповідання, новела, нарис, фейлетон, памфлет, легенда, притча, житіє, казка). Лірика: генезис, родові ознаки. Проблеми класифікації ліричних творів, їх жанровий поділ (ліричний вірш, елегія, гімн, ода, послання, пісня, псалми). Драма: генезис, родові ознаки. Жанри драматичного роду: трагедія, комедія, власне драма, водевіль, мелодрама, містерія. Міжродові види. Ліро-епос (балада, дума, байка, поема).	3
8	Літературний твір у тлумаченні формальної школи, англо-американської " нової критики", феноменологічної школи, структуралізму. Постструктуралістські підходи до літературного твору.	2
Разом		15

3.2.2. Самостійна робота

№	Назва теми	Год.
1	Специфіка мовного знака і своєрідність мови як знакової системи. Типологія знаків за Ч. Пірсом і Ч. Моррісом	2
2	Співвідношення понять мова і мислення, психофізичні основи їх зв'язку. Розбіжності мови і мовлення у різних лінгвістичних підходах.	2
3	Система і структура мови. Рівні мови.	2
4	Фонетичні школи. Празький лінгвістичний гурток. Фонетична система мови.	2
5	Граматична система мови. Підходи до класифікації частин мови	2
6	Лексико-семантична система мови.	2
7	Проміжні рівні мови.	2
8	Мова і суспільство. Мова і культура. Розвиток мови, причини мовних змін.	2
9	Основні прийоми наукового аналізу мовного матеріалу (індукція, дедукція, гіпотеза, аналіз, синтез). Методи лінгвістичного аналізу.	2
10	Індійська, китайська та арабська лінгвістичні традиції. Лінгвістичні погляди в Давній Греції і Римі. Лінгвістична думка Середньовіччя.	2
11	Лінгвістичні погляди В. фон Гумбольдта, молодогограматиків, Казанської школи.	2
12	Структуралізм та його критика. Генеративний напрям у мовознавстві.	2

13	Основні напрями і течії мовознавства у колишньому СРСР та Україні	2
14	Новітні напрями в українському і зарубіжному мовознавстві	2
15	Підготувати виступ-презентацію з методології чи історії лінгвістичної думки (тема за вибором)	3
16	Поняття літературного твору. Обґрунтування Гегелем концепції єдності форми і змісту в мистецтві. Рівні художньої форми літературного твору: предметно-композиційний, сюжетний і мовний. Стиль твору як сукупність елементів художньої форми.	3
17	Рівні художнього змісту: тематичний, проблемно-концептуальний, пафосний. Ідея твору як сукупність елементів художнього змісту. Ідея і тенденція. Ідея і смисл. Концепція цілості художнього твору. Двоє завдань наукового розгляду літературних творів: 1) аналіз формальних елементів твору та з'ясування їхньої функції; 2) інтерпретація змісту твору. Проблема інтерпретації. Інтерпретація літературного твору з позицій герменевтики.	3
18	Композиція твору. Предметний світ та його функція в творі. Художня деталь, подробиця. Художній мотив. Позафабульні елементи, портрет, пейзаж, інтер'єр. Суб'єктна точка зору. Монтаж. Форми присутності людини в літературному творі: оповідач, ліричний герой, персонаж. Характер і тип. Персонаж (герой) і автор. Сюжет та його функція. Сюжет і конфлікт.	3
19	Виникнення формалізму. Розгляд літературного твору як "чистої форми". Заміна дихотомії "форми і змісту" дихотомією "форма і матерія". Визначення мистецтва як "прийому". Поетичне глоссемосполучення. Теорія і практика "зауму". Формалізм і футуризм.	3
20	Англо-американська „нова критика” як вимога „онтологічної критики”. Принцип органічної форми твору і принцип літературної традиції. Аперсональна теорія мистецтва Т.-С.Еліота. Метод аналізу типу структури твору Д.-К.Рейсома. Структура і фактура. Створення поетичного твору як процес пристосування структури і фактури.	3
21	Основні принципи феноменологічної школи. Е.Гуссерль. Ідея багатошаровості естетичного об'єкта. Р. Інгарден як провідний представник феноменологічної школи в естетиці та літературознавстві. Твір як єдине ціле. Двовимірність структури літературного твору.	3
22	Літературознавчий структуралізм (Празька семіологічна школа, Бельгійська школа соціології літератури). Початок європейського структуралізму (Празький лінгвістичний гурток). Літературний твір з погляду зору структурної поетики (Цв.Тодоров, "Поетика"). Структурна лінгвопоетика Р. Якобсона та його теорія поетичної мови. Взаємодія структуралізму з семіотикою (Тартуські структурно-семіотичні збірники, праці Ю.Лотмана).	3
23	Заперечення цілості літературного твору. Протиставлення літературного твору текстові. Заперечення авторського начала в тексті. Постструктуралістські праці Р.Варта „Від твору – до тексту", „Задоволення від тексту", „Текстовий аналіз однієї новели Едгара По" та ін.). Перехід „фено-тексту" до „гено-тексту". Текст як „поле методологічних операцій".	3
24	Поняття інтертекстуальності. Розкриття кодів смислу в праці Р. Барта „Аналіз однієї новели Едгара По". Літературний твір в інтерпретації рецептивної естетики і поетики.	3
Разом		60

4. Методи та засоби контролю

У процесі вивчення дисципліни застосовуються такі методи:

- усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування)
- доповіді, міні-проекти;
- дискусії;
- тестування.

Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна/письмова (тестування, презентація, реферат) відповідь здобувача. Форма підсумкового контролю – іспит.

Засоби оцінювання: усні відповіді, тести; реферати / презентації / проекти.

Модульний тест – вага 15 балів

Усна відповідь / реферат / презентація / проект – вага 15 балів

Самостійна робота оцінюється на практичних заняттях за наведеними критеріями.

Критерії оцінювання видів робіт:

Модульний тест складаються з 30 питань, які оцінюються в max. 15 балів.

Усна відповідь / презентація / реферат оцінюються за шкалою оцінювання А, В, С, D, Е (див. табл.), усереднена оцінка за модуль переводиться в бали (вага 15).

Критерії оцінювання:

(А) – здобувач вичерпно висвітлює питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади;

(В) – здобувач достатньо повно висвітлює питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; проте відповідь має незначні неточності та помилки;

(С) – здобувач неповно висвітлює питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;

(D) – здобувач частково і недостатньо висвітлює питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; відповідь має деякі значні неточності та помилки;

(Е) – здобувач частково і недостатньо висвітлює питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; відповідь має велику кількість значних помилок.

0 – відсутність відповіді.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на практичних/семінарських заняттях, виконання тестових завдань). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення іспиту з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить 40 балів – 10 балів за підсумковий тест і 30 балів за три питання екзаменаційного білету. Відповіді на питання в кожному з екзаменаційних білетів передбачають демонстрацію теоретично-

практичних знань здобувача з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання:

10-9 балів – здобувач вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;

8-7 – здобувач достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;

6-5 – здобувач неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;

4-3 – здобувач частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;

2-1 – здобувач частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Здобувач, який не отримав позитивної оцінки за підсумками роботи над кожним модулем, вважається не атестованим та не допускається до складання іспиту. Допущеним до складання іспиту здобувач може бути лише в разі відпрацювання всього матеріалу, передбаченого навчальним планом у повному обсязі, або тієї частини навчального матеріалу, за який отримав незадовільну оцінку, або за яким він не атестований.

5. Рекомендована література

5.1. Базова

- Білоус П.В.* Теорія літератури. К.: Академія, 2013. 328 с.
- Галич О., Назарець В., Васильєв Є.* Теорія літератури. К.: Либідь, 2001. 486 с.
- Зеленько А. С.* Загальне мовознавство. Історія лінгвістичних вчень. Аспекти, методи, прийоми та процедури вивчення мови. 2. вид. Луганськ: Альма-матер, 2002. 283 с.
- Зеленько А.С.* Загальне мовознавство. К.: Знання, 2010. 380 с.
- Історії літератури: зб. наук. праць. Львів: Смолоскип, 2010. 368 с.
- Історія українського мовознавства / Оксана Ніка. Київ: Освіта України (Маслаков Р. О.), 2017.
- Кійко Ю.Є.* Загальне мовознавство: практикум. Чернівці: ЧНУ, 2021. 81 с. [[Ел. ресурс](#)]
- Кочерган М.П.* Загальне мовознавство. 3-тє вид. К.: Академія, 2010. 234 с.
- Наєнко М.К.* Історія українського літературознавства. К.: Видавничий центр «Академія», 2001. 360 с.
- Селіванова О.О.* Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.
- Сиротенко В.П., Суровцева Р.Ф.* Історія української літератури ХХ сторіччя та методика її викладання. К.: Центр навч. літ-ри, 2019. 392 с.
- Супрун Л. В.* Загальне мовознавство. Практичні заняття, самостійна робота. К.: Знання, 2012. 335 с.
- Dürr, Michael & Peter Schlobinski.* Deskriptive Linguistik. Grundlagen und Methoden. Hannover Norderstedt. 2021. [Literatur: Details zur Publikation von Dürr Schlobinski | mediensprache.net](#)
- Malmberg B.* Readings in Modern Linguistics: An Anthology. Berlin/Boston: de Gruyter, 2019.
- The Cambridge Encyclopedia of language. Ed. by David Crystal. [3rd ed.]. Cambridge: University Press, 2007. 480 p.
- Yule G.* The Study of Language. 4th ed. Cambridge etc.: Cambridge University Press, 2010.

5.2. Допоміжна

- Авраменко Б. В.* Теоретична фонетика сучасної англійської мови. Одеса: Вид. Букаєв В.В., 2019. 93 с.
- Барановская Т.* Грамматика английского языка. 2-е изд. Киев: ООО «ИП Логос-М», 2015. 384 с.
- Бистров Я.В.* Англомовний біографічний наратив у вимірах когнітивної лінгвістики і синергетики. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2016. 320 с.
- Демська О.* Вступ до лексикографії. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 266 с.
- Домброван Т. И.* Язык в контексте синергетики. Одесса: Одесская гор. тип., 2013. 342 с.
- Єфімов Л. П., Ясінецька О. А.* Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посібник. Вінниця: Нова книга, 2004.
- Загнітко А.П. Лінгвістика тексту : теорія і практикум : [науково-навчальний посібник] / Анатолій Панасович Загнітко. – Донецьк : Дон НУ, 2006. – 289 с.
- Захарова Ю.М.* Інтонанційна організація сучасного англійського мовлення: навчальний посібник. К.: Вид-во НАСБУ, 2004.
- Калита А.А.* Фонетичні засоби актуалізації смислу англійського емоційного висловлення. К.: Видавничий центр КНЛУ, 2001.
- Капелюшній А. О.* Практична стилїстика української мови. Вид. 2-ге, перероблене. Львів: ПАІС, 2007. 400 с.
- Комарова З.И.* Методология, метод, методика и технология научных исследований в лингвистике. 2-е изд., испр. и доп. М. : Флинта, Наука, 2013. 820 с.

- Корнейко І. В.* Теорія жанру: теоретичні та прикладні аспекти: [монографія] / І.В. Корнейко, О.Б. Петрова, Н.О. Попова. Х. : Друкарня Мадрид, 2014. 127 с.
- Кочан І.М.* Лінгвістичний аналіз тексту. К. : Знання, 2008. 423 с.
- Кухаренко В.А.* Інтерпретація тексту. Одеса: Латстар, 2002. 346 с.
- Левицкий В. В.* Семасиология. Винница: Нова Книга, 2012. 680 с.
- Ляшенко Т.* Функціональна стилістика німецької мови: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 112 с.
- Мартинюк А. П.* Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012.
- Мацько Л.І.* Стилістика української мови / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. К.: Вища шк., 2003. 462 с
- Методы анализа текста и дискурса* : пер. с англ. / С. Тикер, М. Майер, Р. Водак, Е. Веттер. Х. : Изд-во Гуманитарный Центр, 2009. 356 с.
- Мовленнєві жанри в міжкультурній комунікації : [монографія] / Р. Помірко, Ф. Бацевич, А. Паславська та ін. Львів: ПАІС, 2010. 279 с.
- Мосьян Н.В., Гордієнко Н.В.* Комунікативна фонетика англійської мови = Communicative Phonetics of English: посіб. для викладачів і студентів філол. спец. ВНЗів. К. : Ленвіт, 2013. 119 с.
- Остапенко В.І.* Study Guide to English Phonetics and Phonology. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2012. 171 с.
- Паращук В.Ю.* Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов. Вінниця: Нова книга, 2009. 230 с.
- Перебийніс В.І.* Статистичні методи для лінгвістів. Вінниця: Нова Книга, 2013. 176 с.
- Петровська Н.М.* Статистичні характеристики фонемної структури англійського слова в текстах різних стилів : монографія. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 151 с.
- Пихтовникова Л.С.* Лингвосинергетика : основы и очерк направлений : [монографія]. Харьков: ХНУ им. В.Н. Каразина, 2012. 180 с.
- Радзієвська Т.В.* Нариси з концептуального аналізу та лінгвістики тексту. Текст – Соціум – Культура – Мовна особистість. К.: ДП "Інформ.-аналіт. агентство", 2010. 491 с.
- Раєвська Н. М.* Лексикологія англійської мови: Підручник. 5-е вид, випр. і доп. К.: Вища шк., 2001. 336 с.
- Сахарчук Л.І.* Методологія комунікативних досліджень : [монографія]. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2006. 214 с.
- Селиванова Е.А.* Когнитивная ономазиология. К.: Изд-во Украинского Фитосоциологического центра, 2000. 248 с.
- Серажим К.С.* Текстознавство. 2-ге вид. К. : Київський університет, 2012. 528 с.
- Стеріополо О.І.* Теоретичні засади фонетики німецької мови. Вінниця: Нова Книга, 2004. 320 с.
- Сусов І.П.* Лингвистическая прагматика. Вінниця: Нова книга, 2009. 200 с.
- Яхонтова Т.В.* Лінгвістична генетика наукової комунікації: [монографія]. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2009. 420 с.
- Abraham W.* Deutsche Syntax im Sprachenvergleich: Grundlegung einer typologischen Syntax des Deutschen. 2. Ausg. Tübingen: Stauffenburg-Verl., 2005. 721 S.
- Bilut-Homplewicz Z.* Text und Stil. Frankfurt am Main: Lang, 2011. 571 S.
- Brinker K., Sager S.F.* Linguistische Gesprächsanalyse: eine Einführung. 5. Aufl. Berlin: Schmidt, 2010. 204 S.
- Brovchenko T. O., Korolova T.M.* English Phonetics: Contrastive Analysis of English and Ukrainian Pronunciation. Миколаїв: МДГУ ім. Петра Могили, 2006. 2-е вид. 296 с.

- Busch A., Stenschke O.* Germanistische Linguistik: eine Einführung. Tübingen: Narr, 2007. 256 S.
- Crystal D.* The Cambridge Encyclopedia of the English Language. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 582 p.
- Eisenberg P.* Grundriss der deutschen Grammatik. 4. Ausg. Stuttgart: Metzler, 2013. 272 S.
- Engel U.* Syntax der deutschen Gegenwartssprache. Ausgabe: 4., völlig neu bearb. Aufl. Berlin: E. Schmidt, 2009. 309 S.
- English Lexicology: Seminars /* Сост. И.Г. Аникеевко, Л.Ф. Бойцан. К.: Ленвіт, 2006.
- Eroms H.W.* Stil und Stilistik: eine Einführung. Berlin: Schmidt, 2008. 255 S.
- Ehrhardt C., Heringer H.J.* Pragmatik. Paderborn: Fink, 2011. 156 S.
- Fandrych C., Thurmair M.* Textsorten im Deutschen: linguistische Analysen aus sprachdidaktischer Sicht. Tübingen: Stauffenburg-Verl., 2011. 379 S.
- Jackson H., Amvela E. Zé.* Words, Meaning and Vocabulary. 2nd ed. London / New York : Continuum, 2007. 260 p.
- Kijko J. / Kudrjawzewa O.* Deutsche Grammatik: Theorie und Praxis. Tscherniwzi: Unidruckerei, 2018. 188 S.
- Kiyko Y.* Medientexte aus fraktaltheoretischer Perspektive: deutsch-ukrainische Kontraste. Berlin: Peter Lang, 2020. 312 S.
- Kukharenska V. A.* A Book of Practice in Stylistics: A manual. Vinnytsia: Nova knyha, 2003.
- Larson R.* Grammar as Science. Cambridge: The MIT Press, 2010.
- Malá J.* Stilistische Textanalyse: Grundlagen und Methoden. Vyd. 1. Brno: Masarykova Univ., 2009. 145 S.
- Phonetics of English: Phonostylistics and Rhetoric in Speech Communication /* М.П. Дворжецька, Т. В. Макухіна, Л. М. Великова, Є. О. Снегір'ова. Вінниця: Нова Книга, 2005.
- Pompino-Marschall B.* Einführung in die Phonetik. Berlin; New York: Walter de Gruyter, 2009. 339 S.
- Sandig B.* Textstilistik des Deutschen. 2. Aufl. Berlin: de Gruyter, 2006. 584 S.
- Schlaefler M.* Lexikologie und Lexikographie: eine Einführung am Beispiel deutscher Wörterbücher. 2. Aufl. Berlin: Schmidt, 2008. 199 S.
- Stubbs M.* Words and Phrases: Corpus Studies of Lexical Semantics. Oxford: Blackwell Publishing, 2001. 288 p.
- Volkova L.M.* Theoretical Grammar of English: Modern Approach. К.: Освіта України, 2010. 256 p.

6. Інформаційні ресурси

1. Голянич М.І., Стефурак Р.І., Бабій І.О. [Словник лінгвістичних термінів: лексикологія, фразеологія, лексикографія](#)
2. <https://core.ac.uk/download/pdf/42972777.pdf>
3. <https://core.ac.uk/download/pdf/46591015.pdf>
4. <http://journal-s.org/index.php/vmno/article/view/3548>
5. <http://discourseanalysis.org/ada1/st1.shtml>
6. <http://www.linguistics.kiev.ua/1.html>
7. http://forlan.org.ua/doc/zbirn/akt_pr_2017.pdf
8. <https://www.cuspu.edu.ua/ua/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan/485-naukovi-konferentsiitdsdu/international-scientific-and-practical-internet-conference-foreign-language-in-professional-training-of-specialists-issues-and-strategies/section-1-critical-issues-of-contemporary-philology-literature-and-cultural-studies/6010-diskursologiya-tekstu-istoriya-ta-perspektivi>
9. Рубрика *Академічна* *доброчеснісна* сайті ЧНУ: http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/akadem_dobr

10. Сервіс перевірки на плагіат Unicheck: <https://unicheck.com/uk-ua>

Додатково

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)						Кількість балів (іспит)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2				
Т 1	Т 2	Т 3	Т1	Т2	Т3	40	100
30 (15 тест, 15 усні відповіді)			30 (15 тест, 15 усні відповіді)				